

kunne ikke paa samme Tid baade faa Nedgang i de samlede Skatter til Staten, blive ved at køre lige billigt paa Jernbanerne og saa tilfredsstillende alle rimelige Krav, som stilles fra de forskellige Sider til Statskassen. Jeg nævner dette, fordi Skattelovene jo snart ville komme for. Vi have Tuberkulosesagen: Jeg mener, Staten kan ikke være bekendt eller forsvare at nøjes med nogle faa Hundrede Tusinde Kr. om Aaret til denne Sag. Man maa være forberedt paa at anvende ikke saa ganske faa Hundrede Tusinde om Aaret til denne overordentlig vigtige Sag. Den Ølskat, som adskillige ærede Medlemmer i sin Tid mente kunde undværes, og som udgør over 6 Mill. Kr. aarlig, er der udmærket Anvendelse for under de nuværende Forhold. Ja, selv en Forhøjelse af Brændevinsskatten kan der ogsaa under saadanne Forhold blive Anvendelse for. Jeg tvivler ikke om, at den nuværende Regerings Tanker i alt Fald i Hovedtrækkene gaa i samme Retning, men jeg glemmer heller ikke, at Flertallet i det andet Ting plejer at have en anden Opfattelse end den, man gør gældende her i dette Ting. Derfor er man jo nødt til at nøjes med mindre Fremskridt, saa længe man ikke kan faa de større. Men det er min Overbevisning, at den Vej, jeg her har peget paa, for at hjælpe dem til Rette, som trænge til at støttes, er langt sundere for Samfundets Udvikling end den stadige, undertiden stærkt tilspidsede Kamp, der saa ofte føres mellem Arbejdsgivere og Arbejdere her i Landet. Det er min Overbevisning, at ved at gaa den Vej, jeg her har antydnet, vil denne Kamp mildnes i ret betydelig Grad. Man kan sagtens, som Hostrup skrev i sin Tid: Mane stærke Aander, Vildskabs Aander op af Dybet, og bringe Had til højre og Had til venstre, hule Kløfterne i Folket, men slaa Bro igen og fylde dem, er dette, der volder de store Vanskeligheder.

Naar vi spejde efter, paa hvilke Punkter der kan spares i Statshusholdningen, ser det paa de fleste Punkter ret trøstesløst ud. Hvis man skulde nøjes med den Kendelse, som hver enkelt vilde afsige i sin egen Sag, bliver Forholdet jo dette, at ingen, hverken enkelt Mand eller Institution, der hidtil har faaet Del i Statskassens Midler, vil kunne undvære en eneste rød Øre, og de fleste vilde derimod snarere have en Forhøjelse. Der er saa tidt her i Tinget fremsat Ønsker om Nedgang i de militære Udgifter, men dersom dette skal naas, kan jeg ikke se rettere, end at Uddannelsesstiden for vore Soldater maa være

betydelig kortere end nu. Indførelsen af en saadan betydelig kortere Uddannelsesstid vilde aldeles sikkert have til Følge, at vi fik dygtigere Soldater ifølge den gode, gamle Regel, at det er Lysten, der driver Værket, og vore Soldater have nu en Gang ikke Lyst til at være inde i den lange Uddannelsesstid, allermindst naar man kun giver dem 56 Øre om Dagen paa egen Kost. Dernæst vil jeg minde om, at man gør Uret i at lave for mange Ben, der kunne gnaves her i Landet. Jo flere der laves af den Art, des værre bliver Stillingen for de mange, som ikke komme i Betragtning ved Uddeling af Benene. Der er et Punkt, hvor Staten gør vel i ikke at være for kneben, og det er Husmandssagen. Alle de mange Husmænd, som have Æresfølelse nok til ikke at staa med Hænderne i Lommen og gabe efter at faa et Ben at gnave uden for Hjemmet, bør støttes i deres ærlige Arbejde for at afvinde nogle faa Tønder Land det nødvendige til Livets Ophold for dem og deres Familie. Dersom nogen her i Tinget ængstes for, at der ikke kan blive Arbejde nok til de mange ledige Hænder her i Landet, drister jeg mig til at paastaa, at der ikke blot er Plads til 2 Mill. til her i Landet, men at de ogsaa ere i Stand til at faa et ordentligt Udkomme, naar vi blot kunne opdrage de unge Mænd til ikke at være for fornemme til at læsse Gødning, om saa skal være, og de unge Piger til ikke at være for fornemme til at malke Køerne, om saa skal være. Det er disse Betragtninger, jeg har følt Trang til at føre frem til Overvejelse under de ny Forhold, under hvilke vi nu arbejder.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) kom i Gaar med nogle Bemærkninger om Husmandssagen, som jeg ifølge min Stilling som mangeaarigt Medlem af Husmandsudvalget i Foreningen af jydsk Landboforeninger føler mig forpligtet til at gøre et Par Bemærkninger til. Det ærede Medlem nævnte 2,000 Kr. til Bidrag til Kursus for Husmænd, og saa føjede han til, at dette var ikke meget til Husmandssagens Fremme. Hvis der var Medlemmer her i Tinget, som stode fremmede over for Husmandssagen — hvad jeg forudsætter der ikke er —, maatte man af det ærede Medlems Ord faa det Indtryk, at disse 2,000 Kr. fra Statskassen var det hele, som Statskassen ydede til Husmandssagens Fremme her i Landet, men det ærede Medlem maa jo vide som Medlem af Finansudvalget, at der gives omkring ved 70,000 Kr. aarlig til Præmier for veldyrkede Husmandslodder